

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

PREPORUKE

SUD EUROPSKE UNIJE

Ovim se tekstrom ažuriraju Preporuke nacionalnim sudovima donesene dan nakon stupanja na snagu novog Poslovnika Suda 1. studenoga 2012. (SL C 338, 6.11.2012., str. 1.). Utemeljene kako na iskustvu stečenom u provedbi tog Poslovnika⁽¹⁾, tako i na najnovijoj sudskej praksi, cilj je ovih preporuka podsjetiti na bitne značajke prethodnog postupka i pružiti sudovima koji se obraćaju Sudu s prethodnim pitanjima sve potrebne praktične informacije kako bi on mogao dati koristan odgovor o postavljenim pitanjima.

PREPORUKE

namijenjene nacionalnim sudovima koje se odnose na pokretanje prethodnog postupka

(2016/C 439/01)

Uvod

- Propisan člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Ugovora o Europskoj uniji (u dalnjem tekstu: UEU) i člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u dalnjem tekstu: UFEU), prethodni postupak temeljni je mehanizam prava Europske unije. Njegov je cilj osigurati ujednačeno tumačenje i primjenu tog prava u Uniji, dajući sudovima država članica instrument koji im omogućuje da se u okviru prethodnog postupka obrate Sudu Europske unije (u dalnjem tekstu: Sud) s pitanjima koja se odnose na tumačenje prava Unije ili valjanost akata njezinih institucija, tijela, ureda i agencija.
- Prethodni postupak počiva na uskoj suradnji između Suda i sudova država članica. Kako bi se osigurala puna učinkovitost tog postupka, potrebno je podsjetiti na njegove bitne značajke i dati određena pojašnjenja o odredbama Poslovnika, među ostalim, o autoru i opsegu zahtjeva za prethodnu odluku te obliku i sadržaju takvog zahtjeva. Ta pojašnjenja – koja se primjenjuju na sve zahtjeve za prethodnu odluku (I.) – upotpunjena su odredbama koje se primjenjuju na zahtjeve za prethodnu odluku koji zahtijevaju posebnu brzinu postupanja (II.) i prilogom koji sažima bitne elemente svakog zahtjeva za prethodnu odluku.

I. Odredbe koje se primjenjuju na sve zahtjeve za prethodnu odluku

Autor zahtjeva za prethodnu odluku

- Nadležnost Suda za odlučivanje u prethodnom postupku o tumačenju ili valjanosti prava Unije uspostavlja se na isključivu inicijativu nacionalnih sudova, bez obzira na to jesu li stranke u glavnom postupku izrazile želju za obraćanjem Sudu ili nisu. Naime, budući da snosi odgovornost za sudske odluke koju treba donijeti, na nacionalnom

(1) SL L 265, 29.9.2012., str. 1.

je sudu pred kojim je u tijeku spor – i samo na njemu – da ocijeni, s obzirom na posebnosti svakog predmeta, kako nužnost zahtjeva za prethodnu odluku za donošenje presude tako i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu.

4. Pojam „sud“ Sud tumači kao autonoman pojam prava Unije, uzimajući pritom u obzir niz čimbenika poput toga je li tijelo koje mu se obratilo ustanovljeno na temelju zakona, je li stalno, je li njegova nadležnost obvezna, provodi li postupak kontradiktorne naravi, primjenjuje li pravna pravila te je li neovisno.
5. Sudovi država članica mogu se obratiti Sudu s pitanjem o tumačenju i valjanosti prava Unije ako smatraju da je odluka Suda o tom pitanju potrebna da bi mogli donijeti presudu (vidjeti članak 267. drugi stavak UFEU-a). Prethodni postupak može se, među ostalim, pokazati iznimno korisnim kad se pred nacionalnim sudom pojavi novo pitanje tumačenja u općem interesu ujednačene primjene prava Unije ili kad se čini da postojeća sudska praksa ne daje potrebna pojašnjenja u novom pravnom ili činjeničnom okviru.
6. Međutim, ako se takvo pitanje pojavi u predmetu koji je u tijeku pred sudom neke države članice protiv čijih odluka prema nacionalnom pravu nema pravnog lijeka, taj je sud dužan Sudu uputiti zahtjev za prethodnu odluku (vidjeti članak 267. treći stavak UFEU-a), osim ako već postoji ustaljena sudska praksa u tom području ili ako pravilno tumačenje pravnog pravila o kojem je riječ ne ostavlja mjesto ni za kakvu razumnu dvojbu.
7. Nadalje, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da, iako nacionalni sudovi mogu odbiti razloge nevaljanosti akata institucija, tijela, ureda ili agencija Unije koji se pred njima iznose, Sud ima isključivu nadležnost proglašiti takav akt nevaljanim. Ako ima dvojbe o valjanosti takvog akta, sud države članice mora se stoga obratiti Sudu navodeći razloge zbog kojih smatra da taj akt nije valjan.

Predmet i opseg zahtjeva za prethodnu odluku

8. Zahtjev za prethodnu odluku mora se odnositi na tumačenje ili valjanost prava Unije, a ne na tumačenje pravila nacionalnog prava ili na činjenična pitanja iznesena u okviru glavnog postupka.
9. Sud može odlučivati o zahtjevu za prethodnu odluku samo ako je pravo Unije primjenjivo na predmet u glavnom postupku. U tom smislu nužno je da sud koji upućuje zahtjev izloži sve relevantne činjenične i pravne elemente zbog kojih smatra da se odredbe prava Unije mogu primijeniti u glavnom postupku.
10. Što se tiče zahtjeva za prethodnu odluku koji se odnose na tumačenje Povelje Europske unije o temeljnim pravima, valja podsjetiti na to da se, u skladu s njezinim člankom 51. stavkom 1., odredbe Povelje odnose na države članice samo kad provode pravo Unije. Iako slučajevi takve provedbe mogu biti različiti, ipak je potrebno da iz zahtjeva za prethodnu odluku jasno i nedvosmisleno proizlazi da se na predmet u glavnom postupku primjenjuje pravilo prava Unije koje nije Povelja. Budući da Sud nije nadležan za odlučivanje o zahtjevu za prethodnu odluku kad pravna situacija ne ulazi u područje primjene prava Unije, odredbe Povelje na koje se eventualno poziva sud koji upućuje zahtjev ne mogu same za sebe utemeljiti takvu nadležnost.
11. Napokon, iako radi donošenja svoje odluke Sud nužno uzima u obzir pravni i činjenični okvir glavnog postupka, kako ga je utvrdio nacionalni sud u svojem zahtjevu za prethodnu odluku, on sam ne primjenjuje pravo Unije na taj spor. Kad odlučuje o tumačenju ili valjanosti prava Unije, Sud nastoji dati koristan odgovor za rješenje glavnog postupka, ali je na sudu koji upućuje zahtjev da iz njega izvede konkretne posljedice, prema potrebi ne primjenjujući nacionalno pravilo koje je proglašeno nespojivim s pravom Unije.

Prikladan trenutak za upućivanje zahtjeva za prethodnu odluku

12. Nacionalni sud može Sudu uputiti zahtjev za prethodnu odluku čim utvrdi da je za donošenje njegove presude potrebna odluka o tumačenju ili valjanosti prava Unije. Naime, nacionalni sud može najbolje procijeniti koji je stadij postupka najprikladniji za upućivanje tog zahtjeva.

13. Međutim, budući da će taj zahtjev služiti kao osnova postupka koji će se voditi pred Sudom i da on mora imati na raspolaganju sve elemente koji mu omogućuju kako provjeru svoje nadležnosti za odgovaranje na postavljena pitanja tako i, u slučaju postojanja nadležnosti, pružanje korisnog odgovora na ta pitanja, potrebno je da se odluka o upućivanju zahtjeva za prethodnu odluku donese u stadiju postupka u kojem sud koji upućuje zahtjev može dovoljno precizno utvrditi pravni i činjenični okvir glavnog postupka te pravna pitanja koja iz njega proizlaze. U svrhu dobrog sudovanja, također može biti korisno uputiti pitanje tek nakon kontradiktorne rasprave.

Oblik i sadržaj zahtjeva za prethodnu odluku

14. Zahtjev za prethodnu odluku može imati bilo koji oblik dopušten nacionalnim postupovnim pravilima, ali valja imati na umu da taj zahtjev služi kao osnova postupka pred Sudom i da se dostavlja svim zainteresiranim osobama iz članka 23. Statuta Suda (u daljnjem tekstu: Statut) te osobito svim državama članicama kako bi se prikupila njihova eventualna očitovanja. Budući da se zahtjev za prethodnu odluku posljedično mora prevesti na sve službene jezike Europske unije, preporučljivo je da jezik nacionalnog suda bude jednostavan, jasan i precizan, bez suvišnih elemenata. Kao što to pokazuje iskustvo, desetak stranica često je dovoljno za prikidan opis pravnog i činjeničnog okvira zahtjeva za prethodnu odluku.

15. Sadržaj svakog zahtjeva za prethodnu odluku propisan je člankom 94. Poslovnika Suda i sažet je u Prilogu ovom dokumentu. Uz tekst samih prethodnih pitanja postavljenih Sudu, zahtjev za prethodnu odluku mora sadržavati:

- sažet prikaz predmeta spora i relevantne činjenice kako ih je utvrdio sud koji upućuje zahtjev ili barem prikaz činjeničnih okolnosti na kojima se temelje pitanja,
- sadržaj nacionalnih odredaba koje se mogu primijeniti u predmetu i, prema potrebi, relevantnu nacionalnu sudsku praksu kao, i
- prikaz razloga koji su naveli sud koji upućuje zahtjev da se zapita o tumačenju ili valjanosti određenih odredaba prava Unije kao i pojašnjenje veze koja prema mišljenju tog suda postoji između tih odredaba i nacionalnog zakonodavstva primjenjivog u glavnom postupku.

U nedostatku jednog od prethodno navedenih elementa ili više njih, Sud se može proglašiti nenađežnim za odlučivanje o postavljenim prethodnim pitanjima ili odbaciti zahtjev za prethodnu odluku kao nedopušten.

16. U svojem zahtjevu za prethodnu odluku sud koji upućuje zahtjev mora precizno navesti nacionalne odredbe primjenjive na činjenice u glavnom postupku i odredbe prava Unije čije se tumačenje zahtjeva ili valjanost osporava. Zahtjev sadržava, prema potrebi, kratak sažetak relevantnih argumenata stranaka glavnog postupka. Korisno je podsjetiti na to da se u tom kontekstu prevodi samo zahtjev za prethodnu odluku, a ne eventualni prilozi tom zahtjevu.

17. Sud koji upućuje zahtjev također može sažeto iznijeti svoje stajalište o odgovoru koji treba dati na upućena prethodna pitanja. Takva naznaka može biti korisna Sudu, osobito kad o zahtjevu odlučuje u okviru ubrzanog ili hitnog postupka.

18. Napokon, prethodna pitanja postavljena Sudu moraju se nalaziti u odvojenom i jasno označenom dijelu zahtjeva, po mogućnosti na njegovu početku ili kraju. Pitanja moraju biti sama po sebi razumljiva, bez potrebe za upućivanjem na obrazloženje zahtjeva.

19. Radi lakšeg čitanja, zahtjev za prethodnu odluku treba uputiti Sudu natipkan, a stranice i odlomci odluke kojom se upućuje zahtjev trebaju biti numerirani.

20. Zahtjev za prethodnu odluku mora biti datiran i potpisani te zatim poslan tajništvu Suda preporučenom poštom na sljedeću adresu: Rue du Fort Niedergrünewald, 2925 Luxembourg, Luksemburg. Tom zahtjevu moraju se priložiti

svi relevantni dokumenti i, među ostalim, precizni podaci o strankama glavnog postupka i o njihovim eventualnim zastupnicima te spis predmeta u glavnom postupku ili njegova preslika. Taj spis (ili njegova preslika) čuvat će se u tajništvu tijekom cijelog postupka, gdje će, osim u slučaju drukčijih naznaka suda koji upućuje zahtjev, zainteresirane osobe iz članka 23. Statuta u njega moći izvršiti uvid.

21. U okviru prethodnog postupka Sud načelno preuzima podatke sadržane u zahtjevu za prethodnu odluku, uključujući imena ili druge osobne podatke. Stoga nacionalni sud treba, ako to smatra potrebnim, u svojem zahtjevu za prethodnu odluku zaštititi odredene podatke ili identitet jedne ili više osoba ili subjekata obuhvaćenih glavnim postupkom.
22. Nakon podnošenja zahtjeva za prethodnu odluku, Sud također može, bilo po službenoj dužnosti bilo na zahtjev suda koji upućuje zahtjev ili na zahtjev stranke glavnog postupka, zaštititi identitet stranke. Kako bi takav zahtjev imao učinka, mora biti upućen u što ranijem stadiju postupka, a u svakom slučaju prije objave priopćenja o predmetu u *Službenom listu Europske unije* i dostave zahtjeva za prethodnu odluku zainteresiranim osobama iz članka 23. Statuta, koja se u pravilu obavlja oko mjesec dana nakon podnošenja zahtjeva za prethodnu odluku. Naime, zbog rastuće primjene novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija, zaštita identiteta nakon te objave i te dostave većinom je lišena praktičnog učinka.

Odnos između prethodnog postupka i nacionalnog postupka

23. Iako nacionalni sud ostaje nadležan za poduzimanje potrebnih mjera osiguranja, osobito u okviru zahtjeva za ocjenu valjanosti, podnošenjem zahtjeva za prethodnu odluku postupak pred nacionalnim sudom prekida se do donošenja odluke Suda.
24. Iako se Sud bavi zahtjevom za prethodnu odluku tako dugo dok on nije povučen, ipak valja imati na umu ulogu Suda u okviru prethodnog postupka, a to je pridonijeti djelotvornom sudovanju u državama članicama, a ne davati savjetodavna mišljenja o općenitim ili hipotetskim pitanjima. Budući da prethodni postupak prepostavlja da je spor stvarno u tijeku pred sudom koji upućuje zahtjev, na potonjem je da obavijesti Sud o svakoj postupovnoj okolnosti koja može utjecati na postupak koji je u tijeku pred njime, a osobito o svakom povlačenju tužbe, mirnom rješenju sporu ili o drugoj postupovnoj okolnosti koja dovodi do okončanja postupka. Taj sud također mora obavijestiti Sud o eventualnom donošenju odluke u okviru žalbe protiv odluke kojom se upućuje zahtjev i o posljedicama koje ona ima na zahtjev za prethodnu odluku.
25. Međutim, u interesu dobrog odvijanja prethodnog postupka pred Sudom i radi očuvanja njegova korisnog učinka, važno je da se te informacije Sudu dostave u najkraćem mogućem roku. Nadalje, skreće se pozornost nacionalnim sudovima na činjenicu da povlačenje zahtjeva za prethodnu odluku može imati utjecaj na vođenje sličnih postupaka (ili niza postupaka) suda koji upućuje zahtjev. Ako ishod nekoliko predmeta u tijeku pred potonjim ovisi o odgovoru koji će Sud dati na pitanja suda koji upućuje zahtjev, on može, ako je to svrshishodno, spojiti te predmete u zahtjevu za prethodnu odluku kako bi Sudu omogućio odgovaranje na postavljena pitanja unatoč eventualnom okončanju jednog predmeta ili više njih.

Troškovi i besplatna pravna pomoć

26. Prethodni postupak pred Sudom ne naplaćuje se, a Sud ne odlučuje o troškovima stranaka u postupku koji je u tijeku pred sudom koji upućuje zahtjev; odluku o tim troškovima donosi sud koji upućuje zahtjev.
27. U slučaju da jedna stranka glavnog postupka ne raspolaže dovoljnim finansijskim sredstvima i kad je to moguće u skladu s nacionalnim pravom, sud koji upućuje zahtjev može toj stranci odobriti besplatnu pravnu pomoć radi pokrivanja troškova, osobito onih proizišlih iz zastupanja pred Sudom. Sud također može odobriti takvu pomoć pod uvjetom da stranci već nije odobrena pomoć na nacionalnoj razini ili da ta pomoć ne pokriva – ili da samo djelomično pokriva – troškove postupka pred Sudom.

Komunikacija između Suda i nacionalnog suda

28. Tijekom cijelog postupka tajništvo Suda ostaje u kontaktu sa sudom koji upućuje zahtjev, kojemu šalje preslike svih postupovnih akata te, prema potrebi, zahtjeve za podatke ili pojašnjenja koji su potrebni za pružanje korisnog odgovora na pitanja koja je postavio taj sud.
29. Po okončanju postupka tajništvo šalje odluku Suda sudu koji upućuje zahtjev, koji je pozvan obavijestiti Sud o poduzetim radnjama nastavno na tu odluku u glavnom postupku i priopćiti mu svoju konačnu odluku u glavnom postupku.

II. Odredbe koje se primjenjuju na zahtjeve za prethodnu odluku koji zahtijevaju osobitu brzinu postupanja

30. Pod uvjetima predviđenima člankom 23.a Statuta kao i člancima 105. do 114. Poslovnika, zahtjev za prethodnu odluku u određenim okolnostima može biti podvrgnut ubrzanom ili hitnom postupku. O provedbi tih postupaka odlučuje Sud nakon što sud koji upućuje zahtjev podnese uredno obrazložen zahtjev u kojem su navedene pravne ili činjenične okolnosti koje opravdavaju primjenu tog postupka ili tih postupaka ili pak iznimno po službenoj dužnosti ako narav ili okolnosti predmeta to nalažu.

Uvjeti primjene ubrzanog i hitnog postupka

31. U skladu s člankom 105. Poslovnika, o zahtjevu za prethodnu odluku može se odlučivati u ubrzanom postupku, iznimno od odredaba Poslovnika, kad priroda predmeta zahtijeva postupanje u kratkim rokovima. Budući da taj postupak nameće bitna ograničenja svim sudionicima u postupku, a osobito svim državama članicama, koje su pozvane podnijeti svoja pisana ili usmena očitovanja u rokovima znatno kraćima od uobičajenih, njegova se primjena treba zahtijevati samo u posebnim okolnostima koje opravdavaju potrebu da se Sud brzo izjasni o postavljenim pitanjima. U skladu s ustaljenom sudskom praksom, velik broj osoba ili pravnih situacija na koje se može odnositi odluka koju sud koji upućuje zahtjev mora donijeti nakon što se obratio Sudu u prethodnom postupku sam po sebi ne predstavlja izvanrednu okolnost koja bi mogla opravdati provedbu ubrzanog postupka.
32. To je još važnije kad je riječ o hitnom prethodnom postupku iz članka 107. Poslovnika. Taj postupak, koji se provodi samo u područjima predviđenima u glavi V. trećeg dijela UFEU-a, koja se tiče područja slobode, sigurnosti i pravde, nameće još veća ograničenja sudionicima jer ograničava broj stranaka ovlaštenih za podnošenje pisanih očitovanja i omogućava da se, u iznimno hitnim slučajevima, potpuno izostavi pisani dio postupka pred Sudom. Provedba tog postupka stoga se treba zahtijevati samo u okolnostima u kojima je apsolutno nužno da se Sud vrlo brzo izjasni o pitanjima koja je postavio nacionalni sud.
33. Iako se ovdje ne mogu iscrpno nabrojiti sve takve okolnosti, osobito zbog raznolikosti i izmjena pravnih pravila Unije koja uređuju područja slobode, sigurnosti i pravde, nacionalni sud može, primjerice, razmotriti mogućnost podnošenja zahtjeva za hitni prethodni postupak u slučaju, predviđenom člankom 267. stavkom 4. UFEU-a, osobe koja je zadržana ili lišena slobode, a odgovor na postavljeno pitanje odlučujući je za procjenu pravnog položaja te osobe, ili u slučaju spora koji se tiče roditeljskog prava odnosno prava na čuvanje i odgoj maloljetne djece, kada o odgovoru na prethodno pitanje ovisi nadležnost suda pred kojim je, u skladu s pravom Unije, pokrenut postupak.

Zahtjev za provedbu ubrzanog ili hitnog postupka

34. Kako bi se Sudu omogućilo da brzo odluci treba li provesti ubrzani ili hitni prethodni postupak, zahtjev mora sadržavati precizne pravne i činjenične okolnosti na kojima se temelji potreba za hitnošću te osobito objasnitи opasnosti koje bi slijedile iz provedbe redovnog prethodnog postupka. U najvećoj mogućoj mjeri sud koji upućuje zahtjev također mora sažeto navesti svoje stajalište o odgovoru koji treba dati na postavljena pitanja. Naime, strankama glavnog postupka i drugim zainteresiranim osobama koje sudjeluju u postupku takva naznaka olakšava zauzimanje stajališta i, prema tome, pridonosi brzini postupka.

35. Zahtjev za provedbu ubrzanog ili hitnog postupka u svakom slučaju treba izložiti na nedvosmislen način koji omogućuje tajništvu da odmah utvrdi zahtjeva li spis posebno postupanje. U tom se cilju sud koji upućuje zahtjev poziva da pojasni koji je od tih dvaju postupaka potreban u tom predmetu i da u zahtjevu naznači relevantan članak Poslovnika (članak 105. za ubrzani postupak ili članak 107. za hitni postupak). Ta se naznaka mora nalaziti na vidljivom mjestu u odluci kojom se upućuje prethodno pitanje (primjerice, u zagлавlju ili u zasebnom sudsakom dokumentu). Kad je to potrebno, sud koji upućuje zahtjev može poslati i popratno pismo u kojem će uputiti na taj zahtjev.

36. Što se tiče same odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, njezina sažetost u okolnostima hitnosti još je važnija jer pridonosi brzini postupka.

Komunikacija između Suda, suda koji upućuje zahtjev i stranaka glavnog postupka

37. Kako bi se ubrzala i olakšala komunikacija sa sudom koji upućuje zahtjev i strankama glavnog postupka, sud koji je zatražio provedbu ubrzanog ili hitnog postupka poziva se da naznači adresu elektroničke pošte, eventualno i broj telefaksa, kojima će se Sud moći koristiti kao i adrese elektroničke pošte, eventualno i brojeve telefaksa, zastupnika stranaka u postupku.

38. Potpisani primjerak odluke kojom se upućuje prethodno pitanje, sa zahtjevom za ubrzani ili hitni postupak, može se Sudu prethodno poslati elektroničkom poštom (ECJ-Registry@curia.europa.eu) ili telefaksom (+ 352 43 37 66). Po zahtjevu za prethodnu odluku i zahtjevu za ubrzani ili hitni postupak može se početi postupati nakon primitka takvog primjerka. Međutim, u najkraćem roku tajništvu Suda treba poslati izvornik tih akata.

PRILOG

Bitni elementi zahtjeva za prethodnu odluku**1. Sud koji upućuje zahtjev**

Zahtjev za prethodnu odluku mora sadržavati točnu naznaku suda koji upućuje zahtjev i, prema potrebi, vijeća ili sastava suda koji upućuje prethodno pitanje te navesti sve podatke o tom sudu, kako bi se olakšali naknadni kontakti između njega i Suda.

2. Stranke glavnog postupka i njihovi zastupnici

Nakon naznake suda koji upućuje zahtjev nalazi se naznaka stranaka glavnog postupka i, prema potrebi, osoba koje ih zastupaju pred sudom. Ti podaci moraju biti što potpuniji i u odluci kojom se upućuje prethodno pitanje ili u njezinu popratnom dopisu sadržavati, među ostalim, točnu poštansku adresu osoba o kojima je riječ, njihov broj telefona ili broj telefaksa i njihovu adresu elektroničke pošte, ako je imaju.

Skreće se pozornost nacionalnim sudovima na članak 95. Poslovnika Suda i na točke 21. i 22. ovih preporuka. Ako to smatra potrebnim, sud koji upućuje zahtjev mora sam u zahtjevu za prethodnu odluku ukloniti određena imena ili podatke ili, uz cijelokupan zahtjev za prethodnu odluku, poslati njegovu anonimiziranu verziju koja će služiti kao osnova postupka pred Sudom.

3. Predmet glavnog postupka i relevantne činjenice

Sud koji upućuje zahtjev mora sažeto opisati predmet glavnog postupka i relevantne činjenice, kako ih je utvrdio ili prihvatio.

4. Relevantne pravne odredbe

U zahtjevu za prethodnu odluku moraju se precizno navesti nacionalne odredbe primjenjive na činjenice u glavnom postupku, uključujući, prema potrebi, relevantne sudske odluke te odredbe prava Unije čije se tumačenje traži ili valjanost osporava. Te naznake moraju biti potpune i sadržavati naziv i točna upućivanja na odredbe o kojima je riječ te označke njihove objave. U mjeri u kojoj je to moguće, citati nacionalne ili europske sudske prakse također sadržavaju označku ECLI („European Case Law Identifier“) odluke o kojoj je riječ.

5. Obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku

Sud može odlučivati o zahtjevu za prethodnu odluku samo ako je pravo Unije primjenjivo na glavni postupak. Sud koji upućuje zahtjev stoga mora iznijeti razloge koji su ga naveli na to da se zapita o tumačenju ili valjanosti odredaba prava Unije kao i vezu koja prema njegovu mišljenju postoji između tih odredaba i nacionalnog zakonodavstva primjenjivog u glavnem postupku. Ako to smatra korisnim za razumijevanje predmeta, sud koji upućuje zahtjev ovdje može navesti argumente stranaka u tom pogledu.

6. Prethodna pitanja

Sud koji upućuje zahtjev jasno i odvojeno navodi prethodna pitanja koja postavlja Sudu. Ta pitanja moraju biti sama po sebi razumljiva, bez potrebe za upućivanjem na obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku.

U mjeri u kojoj je to moguće, sud koji upućuje zahtjev također sažeto naznačuje svoje stajalište o odgovoru koji treba dati na upućena prethodna pitanja.

7. Eventualna potreba posebnog postupanja

Naposljetku, ako sud koji upućuje zahtjev smatra da zahtjev koji podnosi Sudu zahtjeva posebno postupanje, kako u pogledu zaštite identiteta osoba na koje se odnosi glavni postupak tako i u pogledu eventualne brzine kojom Sud treba postupati sa zahtjevom, u zahtjevu za prethodnu odluku i, prema potrebi, u njegovu popratnom dopisu treba obrazloženo navesti razloge koji opravdavaju potrebu takvog postupanja.

Formalni aspekti zahtjeva za prethodnu odluku

Zahtjevi za prethodnu odluku moraju biti podneseni u obliku koji Sudu omogućava elektroničko postupanje s tim aktima, a osobito njihovo skeniranje i optičko prepoznavanje znakova. U tu svrhu:

- zahtjevi moraju biti natipkani na bijelom papiru, bez crta, u formatu A 4,
- tekst mora biti u uobičajenom pismu (primjerice Times New Roman, Courier ili Arial) i najmanje veličine 12 u tekstu i 10 u eventualnim bilješkama, s razmakom između redaka od 1,5 i vodoravnim i okomitim marginama od najmanje 2,5 cm (na vrhu, na dnu, na lijevoj i na desnoj strani stranice), te
- sve stranice zahtjeva i odlomci koje sadržava moraju biti kontinuirano rastuće numerirani.

Zahtjev za prethodnu odluku mora biti datiran i potpisani. Šalje se preporučenom poštom zajedno sa spisom predmeta u glavnom postupku tajništvu Suda, Rue du Fort Niedergrünewald, 2925 Luxembourg, Luksemburg.

U slučaju zahtjeva za provedbu ubrzanog ili hitnog postupka, preporučljivo je prethodno poslati potpisani presliku zahtjeva za prethodnu odluku elektroničkom poštom (ECJ-Registry@curia.europa.eu) ili telefaksom (+ 352 43 37 66) i nakon toga poslati izvornik tog zahtjeva poštom.
